

ПЕРСПЕКТИВЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ Томск -2023

Материалы международной
научно-практической конференции

12-13 июня 2023

Kurbonova Z.Ch.
Sayfutdinova Z.A.
Abdullayeva G.B.
Xidoyatova M.D.
Jienbaeva A.A.
Toshkent Tibbiyot Akademiyasi
Chirchiq Tibbiyot kolleji

**LABORATOR TEKSHIRISH UCHUN QONNI
TAYYORLASHNING UMUMIY QOIDALARI**

Kurbonova Z.Ch.
Sayfutdinova Z.A.
Abdullayeva G.B.
Khidoyatova M.D.
Jienbaeva A.A.
Tashkent Medical Academy
Chirchik Medical College

**GENERAL RULES OF BLOOD PREPARATION FOR
LABORATORY EXAMINATION**

Tahlil uchun material olish

Venadan qon olinadi

Barmoqdan qon olinadi

Bilak venasidan qon olish keng tirqishli nina yordamida qon oqimi bilan olinishi lozim. Qon olishdagi eng ko‘p xato antikoagulyantni noto‘g‘ri qo‘llanilishidir.

Barmoqdan qon olish tartibi

- Barmoqdan qon olish texnikasi.
- Albatta rezina qo'lqoplar kiyiladi, 70° li spirt bilan obrabotka qilinadi.

Qon 4 chi nomsiz barmoqning periferik qismidan (yangi tug'ilgan chaqaloqlarda quloq suprasi yoki tovondan) olinadi.

- Qon olinadigan joyni 70° li spirtli paxta yordamida obrabotka qilib olamiz.

- Bir martalik skarifikator yordamida teshib olamiz.
- Birinchi tomchini quruq steril paxta yordamida artib tashlaymiz.
- Qonni buyum oynachasiga va probirkaga solamiz.
- Qon olingan barmoqqa 70° li steril paxta tamponni qo'yamiz.

Qon topshirish uchun bemorlarni tayyorlashning umumiy qoidalari:

1. Qon qat'iy ravishda och qorinda, dori vositalari qabul qilishdan oldin, rentgen, endoskopik va ultratovush tekshiruvlaridan oldin olinishi shart.

2. Agar preparat bilan davolash nazorati o'tkazilmasa, olinadigan natijalarga ta'sir ko'rsatadigan preparatlar oldindan bekor etilishi lozim. Laborator tekshiruvlar natijasiga ta'sir qiluvchi ayrim preparatlar 1 jadvalda keltirilgan.

3. Qonda konsentratsiyasi siklik o'zgaradigan moddalarning miqdori fiziologik sikllarga mos ravishda o'lchanishi kerak. Masalan, follikul stimullovchi gormon (FSG) va lyuteinlovchi gormon (LG) konsentratsiyasi menstrual siklning 5-7 kuni o'lchanadi.

Ishlatiladigan antikoagulyantlar va konservantlar.

1. EDTA li probirkalar. Qon umumiy klinik tekshiruvi va glikozirlangan gemoglobinni tekshirish uchun ishlatiladi.

2. Natriy sitratli probirkalar. Gemostaz tizimini tekshirish uchun ishlatiladi.

3. Natriy ftoridli probirkalar. Glyukozani aniqlash uchun ishlatiladi. Boshqa bioximik parametrlarni ham aniqlash mumkin.

4. Geparinli probirkalar. Immunogramma uchun ishlatiladi.

Qon olish texnikasi.

Qon och qorinda olinadi. Qon olishdan oldin punksiya uchun mo'ljallangan teri 70°S li spirtga namlangan steril paxta bilan artiladi va quritiladi. Dezinfeksiyalovchi modda bilan ishlov berilgan teri paypaslanmaydi. Qon olish uchun bir martalik ishlatishga mo'ljallangan shpritslardan yoki vakuumli qon olish sistemalari — Vacuette, Vacutainer dan foydalaniladi. SHprits bevosita ishlatishdan oldin ochiladi. 5 ml li steril probirkaga 2-2,5 ml venoz qon olinadi. Probirkaga olingan qon muzlatkichda +4+6°Sda 24 soatgacha saklanishi mumkin. Probirka muzlatilmaydi.

- Vakuumli probirkalar
- Turli xil tahlillar uchun qon belgilangan qo'shimchalar bilan turli vakuumli probirkalarga, probirkalarning to'g'ri tartibiga rioya qilgan holda olinadi.
- Bo'sh vakuum probirkalar vertikal holatda +4 ... + 25 ° C haroratda shtativda saqlanadi.
- Vakuumli probirkalarning yaroqlilik muddatini nazorat qilish kerak. Muddati o'tgan vakutaynerlarni ishlatmaslik kerak.

• Jgut va qo'ltiq ostiga yostiq

• Terini tozalash vositalari

Venadan qon olish tartibi

- Bemorni aniqlang.
- Uning ma'lumotlarini bilish.
- Bemorning belgilangan parhezga rioya qilganligini va venepunktsiya

joyida terini tozalash uchun dezinfeksiyalovchi tarkibidagi moddalarga allergiyasi borligini bilish.

- Bemorning qon olish uchun qulay va mos holatda bo'lishini ta'minlash - bemorning qo'li yelkadan bilakgacha to'g'ri chiziq hosil qiladigan tarzda uzaytirilishi kerak.

- Qo'lqop kiyish.

- Venopunksiya joyini tanlab, bemordan tomirlar ko'proq ko'rinishi uchun musht qilishni so'rang.

- Venopunksiya uchun mo'ljallangan joyni dezinfeksiyalovchi vosita bilan tozalab , terini quriting.

- Jgutni qon olinadigan joydan taxminan 10-12 sm yuqoriga bog'lanadi.

- Himoya qopqog'ini ignadan olib tashlanadi.

- Vena punksiyasi bajariladi va tomir harakat qilmasligi uchun terini biroz cho'ziladi; tomir devorini igna bilan 15-30 daraja burchak ostida teshilib, igna teshigi yuqoriga yo'naltirilgan bo'lishi kerak.

- Probirkani shunday tutingki, qon probirka devori bo'ylab oqishi kerak.

- To'ldirilgandan so'ng, vakutaynerlarni 4-8 aralashtiriladi (koagulyatsion probirka - 4 marta, qolganlari - 8 marta) qonni aralashtiriladi. Harakat keskin bo'lmasligi kerak.

- Qon olingan soxaga spirtli paxta qoyiladi va ignani tomirdan olib tashlanadi.

- 3-5 daqiqa davomida qon olingan vena joyini spirtli paxta bilan bosib turiladi, bemorning qo'lini tekislash so'raladi.

Probirka	Qopqog' rangi	To'ldiruvchi eritma	Aylanmalar soni
Eritmasiz	Qizil	-	0
Qon ivishni faollashtiruvchi	Qizil	Qon ivishni faollashtiruvchi	5-8
Qon ivishni gel yordamida faolloashtiruvchi	Sariq	Qon ivishni gel yordamida faollashtiruvchi	5-8
EDTA-etilendiaminasetik kislotadan	Binafsha	EDTA K2 EDTA K3	Suyuq bo'lsa: 3-5 5-8
Natriy sitrat eritmasi	K'ok	Natriy sitrat 0,129 mol/l (3,8%) 0,109 mol/l (3,2%)	3-5

Glyukoza	Kulrang	Natriy flyuroit/ EDTA Natriy flyuroit / K Oksalat	5-8
Geparin	Yashil	Litiy geparin Natriy geparin	5-8
Geparin va gel	Yashil	Litiy geparin va gel Natriy geparin	5-8

Vakutaynerlar

Vakuumli qon saqlash tizimi yoki vakutayner venoz qonni tez va xavfsiz olish uchun bir marta ishlatiladigan probirka. Vakutaynerlarda maxsus moddalar bo'lib olingan biologik materialni to'g'ri saqlash va tahlil qilinganda tog'ri natija olishga qaratilgan. Ishlab chiqarish uchun bardoshli plastmassadan foydalaniladi, bu esa gaz almashinuvini oldini oladi.

ADABIYOTLAR.

1. Baxovadinov B.B., Barishev B.A. Krovezameniteli. Komponenty krovi. Posttransfuzionnyye reakcii i oslojneniya: Spravochnik dlya vrachev. Tipografiya OOO «Optima» Sankt-Peterburg, 2018. - 288 c.

2. Kurbonova Z.CH., Babadjanova SH.A. [Laboratoriya ishi](#): o'quv qo'llanma. 2023, 150 b.

3. Babadjanova Sh.A., Kurbonova Z.CH. [Qon kasalliklari](#): o'quv qo'llanma. 2023, 156 b.

4. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A. [Laboratoriya ishi](#): o'quv qo'llanma. Toshkent, 2022. 140 b.

5. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A. [Laboratoriya ishi](#): elektron o'quv

qo‘llanma. Toshkent, 2022. 176 b.

6. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova S.A. [Sitologik tashxisga kirish](#): o‘quv qo‘llanma. Toshkent, “Hilol nashr”, 2021. 152 b.

7. Kurbonova Z.CH., Babadjanova SH.A. [Sitologik tashxisga kirish: o‘quv qo‘llanma](#). Toshkent, 2022. 137 b.

8. Kurbonova Z.CH., Babadjanova SH.A. [Sitologik tashxisga kirish](#): elektron o‘quv qo‘llanma. 2022, 146 b.

9. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A. [Sitologik tashxis asoslari](#): o‘quv – uslubiy qo‘llanma. Toshkent, 2022. 47 b.

10. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A. [Sitologik diagnostika asoslari](#): o‘quv – uslubiy qo‘llanma. Toshkent, 2022. 47 b.

11. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Saidov A.B. [Gematologik kasalliklar sitologik diagnostikasi](#): o‘quv uslubiy qo‘llanma. Toshkent, 2021.–56 b.

12. Kurbonova Z.CH., Sayfutdinova Z.A. [Laborator tekshiruvlar uchun material olish koidalari](#): o‘quv qo‘llanma. Toshkent, 2023.

13. Kurbonova Z.CH., Sayfutdinova Z.A. [Laborator tekshiruvlar uchun material olish koidalari](#): elektron o‘quv qo‘llanma. Toshkent, 2023.

14. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. [Laboratory work](#): study guide. Tashkent, 2023

15. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. [Laboratory work](#): electronic study guides. Tashkent, 2023

16. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. [Introduction to cytological diagnostics](#): study guide. Tashkent, 2023.

Оглавление

Бахриллаева М.А., Кудратова М.Т., ВЛИЯНИЕ СОЛЕЙ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ НА МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ КРОЛИКОВ	3
Благонравова Ю.К., РЕАЛИЗАЦИЯ МОЛОДЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ НА РЕГИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ	10
Джуми Р.Д., Храмова Ю.А., Салтыков С.П., ВЛИЯНИЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ НА ФОРМИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ	14
Кашеева Т.В., ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ ДОУ	19
Коренев Е.Ф., ОСОБЕННОСТИ ОСВОЕНИЯ СИБИРИ В XVII-XVIII ВЕКАХ.....	25
Поникарова В.Н., ЭЛЕКТИВНЫЙ КУРС В СОПРОВОЖДЕНИИ ПЕДАГОГОВ	29
Радиола А.И., ПОМОЩЬ НАЧИНАЮЩЕМУ ПРЕПОДАВАТЕЛЮ ПРИ ПОДГОТОВКЕ ОТКРЫТОГО УРОКА	37
Резник А.А., РОЛЬ КУЛЬТУРЫ В СОЦИАЛЬНОЙ СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВА.....	45
Шарахматова А.К. ПЕРЕХОД К КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ ОБУЧЕНИЯ ТРЕБОВАНИЕ СОВРЕМЕННОСТИ	50
Tursunov X.N. YANGI O‘ZBEKISTONDA BAXSHICHILIK SAN’ATI TARAQQIYOTI	56
Abdurashidova N.B, METHODOLOGY OF TEACHING STUDENTS TO MAKE A PENCIL DRAWING OF A PLASTER PATTERNED SOCKET	61
Sultanov G'.Sh., QISHLOQ XO‘JALIGI RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA RAQAMLASHTIRISHNING AHAMIYATI.....	66
Kurbonova Z.Ch., Sayfutdinova Z.A., Abdullayeva G.B., Xidoyatova M.D., Jienbaeva A.A., LABORATOR TEKSHIRISH UCHUN QONNI TAYYORLASHNING UMUMIY QOIDALARI	73
Ko'rganov Yo.R., KICHIK YOSH BEMORLARDA ENDOSKOPIK JARROHLIK AMALINI BAJARISHDA ANESTEZIYANING O'RNI	80